

Lewis Carroll
Iliustravo Robert Ingpen

Alisa Veidrodo karalystėje

Alisa Veidrožio karalystėje

Geriausios pasaulio rašytojų ir dailininkų knygos vaikams

Lewis Carroll

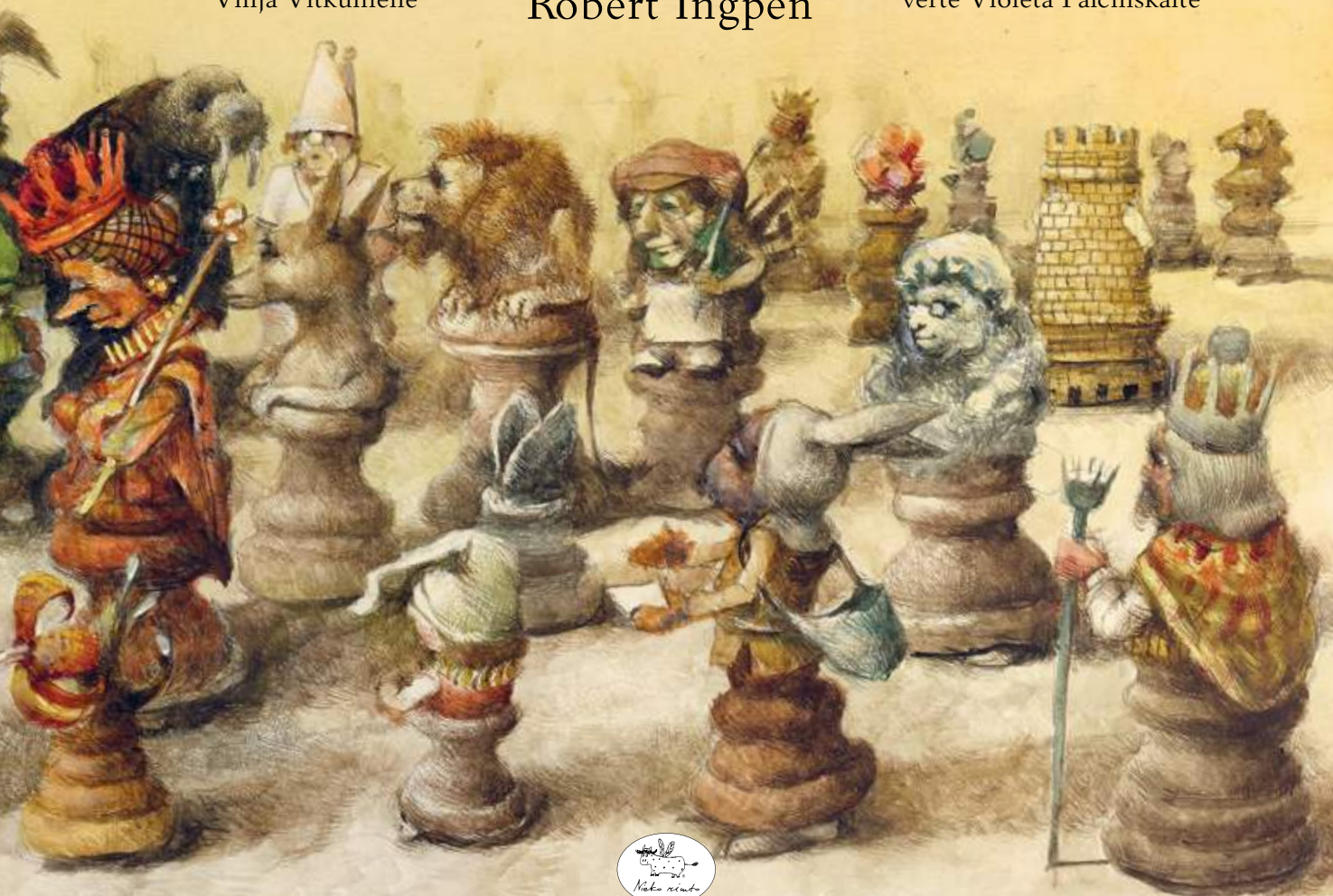
Alisa Veidrodžio karalystėje ir ką ji ten rado

Iš anglų kalbos vertė
Vilija Vitkūnienė

ILIUSTRAVO
Robert Ingpen

Eilėraščius iš anglų kalbos
vertė Violeta Palčinskaitė

Vilnius
2016

Turiny's

Iš autoriaus pratarinės 1897 m. leidimui 10

1

Namas veidrodyje 13

2

Kalbančių gėlių sodas 33

3

Veidrodžio karalystės vabzdžiai 53

4

Abulis ir Labulis 67

5

Vilna ir vanduo 85

6

Kliunkis Pliumpis 101

7

Liūtas ir Vienaragis 119

8

„Pats tai išradau“ 133

9

Valdovė Alisa 155

10

Purtymas 183

11

Nubudimas 185

12

Kas visa tai sapnavo? 187

Dailininko žodis 192

LEWIS CARROLL

1832–1898

Luisas Kerolis – tai literatūrinis Čarlzo Latvidžo Dodžsono (Charles Lutwidge Dodgson) slapyvardis. Jis gimė Anglijoje, Češyro grafystėje, buvo trečiasis vaikas ir pirmasis sūnus kaimo pastoriaus vienuolikos vaikų šeimoje. Kerolis turėjo daugybę talentų: buvo rašytojas, matematikas ir vienas geriausių to meto fotografų mėgėjų. Be to, išradėjas. Prietaisas rašymui tamsoje ir dvipusė lipni juostelė vokams užklijuoti – tai tik keli jo novatoriškų sumanymų pavyzdžiai. Jam patiko kurti naujus žodžius, rodyti fokusus ir sugalvoti neįprastų žaidimų, tokių kaip žodžių spėlionė, kurios vėlesnė versija dabar vadinama žodžių loto, ir biliardą, žaidžiamą ant apvalaus stalo be kišenių. Jis puikiai pasakojo istorijas, ypač jam sekėsi minti mįsles ir kurti absurdo eilėraščius.

Kerolis buvo aukštas, išstypęs jaunuolis, kalbėdamas mikčiojo, tad suaugusiųjų drovėdavosi, tarp jų jausdavosi nepatogiai. Su vaikais jam buvo kur kas smagiau, jiems prigalvodavo žaidimų, pasakodavo istorijas. Tarp mažųjų draugų buvo ir Alisa Plezans Lidl (Alice Pleasance Liddell), vidurinioji Henrio Lidlo, Oksfordo Kristaus bažnyčios koledžo dekanas, duktė. Kerolis mokėsi tame koledže, paskui liko jame dėstyti matematikos.

1862 m. vasarą Kerolis ir jo draugas Robinsonas Dakvortas (Robinson Duckworth) pakvietė mergaites paiškyti – paplaukinti valtele upe, tekančia pro Oksfordą, vėliau visi sustojo pakrantėje užkąsti. Per šią iškylą Kerolis pradėjo pasakoti savo mažosioms draugėms istorijas, nutikusias mergaitei vardu Alisa.

Vėliau, papildęs šį pasakojimą naujais skyriais, pavertė jį knyga ir iš pradžių pavadino „Alisos nuotyčiai po žeme“. Kruopščiai surašė ją ranka, palikdamas vietos 37 iliustracijoms, – jas pridėjo vėliau. Knygą Alisai įteikė 1863 m. lapkričio 26 d., joje įrašęs: „Mielam vaikui Kalėdų dovana vasaros dienai atminti.“

Netrukus Kerolis buvo įkalbėtas knygą išleisti, padaryti ją prieinamą ir kitiems vaikams. Jis sukūrė dar antra tiek teksto ir pavadino knygą „Alisos nuotyčiai Stebuklų šalyje“. Tačiau reikėjo nuspręsti, ką daryti su iliustracijomis. Kerolis pripažino, kad dailininkas iš jo nekoks, bet labai aiškiai įsivaizdavo, kaip nori knygą iliustruoti, tad paprašė žinomo karikatūrininko Džono Teniello (John Tenniel) nupiešti naujas iliustracijas. Kerolio prašomas Tenielas Alisą pavaizdavo ilgais plaukais, nors „tikrosios“ Alisos plaukai buvo tamsūs ir trumpai kirpti.

Ši nauja istorijos versija turėjo būti išleista 1865 m. liepą, bet Tenielą „nuvylė atspausdintos iliustracijos“. Beveik visi, išskyrus kelis, pirmojo leidimo egzemplioriai buvo išimti iš prekybos, o pakankamai geras „pirmasis“ leidimas pasirodė 1865 m. gale, nors jame buvo įrašyti 1866 leidimo metai. Knygelė iškart tapo perkamiausia ir lig šiol yra nuolat perleidžiama.

Akimirkšniu užplūdusi knygos sėkmė pakeitė Kerolio gyvenimą. Jis ėmė uždirbti gerokai daugiau, nors ir toliau dėstė Kristaus bažnyčios koledže ir ten dirbo iki pat mirties. Be to, iš viso pasaulio ėmė plūsti gerbėjų laišakai. Parašė pati karalienė Viktorija. Manoma, kad jai taip patikusi ši knygelė, jog ji pasiūliusi kitą knygą paskirti jai. 1871 m. pabaigoje, atsiliepdamas į „Stebuklų šalies“ visuotinį pripažinimą, Kerolis išleido knygos tęsinį.

„Veidrodžio karalystėje ir ką Alisa ten rado“ puikiai papildė pirmąją knygutę ir yra tokia pat kerinti bei absurdiška. Veiksmas prasideda mieguistą popietę, matyt, žiemą, atėjusią po mergaitės nuotykių Stebuklų šalyje. Alisa žaidžia su savo numylėtiniais – katės Dinos kačiukais, o pro langą matyti, kaip krenta sniegas. Tačiau neilgai trukus per veidrodį, kabantį virš židinio, ji jau žengia į keistoką, aukštin kojomis apverstą pasaulį, kuriame vaikštinėja šachmatų figūros, kalba gėlės ir viskas yra kitaip, negu atrodo.

Tai sakydama Alisa užsikorė ant židinio atbrailos, nors nė pati nenumanė kaip. Ir tikrai, veidrodžio stiklas it sidabrinis rūkas buvo bepradedąs tirpti.

Dar akimirka, ir Alisa, atsidūrusi kitoje veidrodžio pusėje, lengvai stryktelėjo į kambarį veidrodyje. Pirmiausia dirstelėjo, ar židinys kūrenasi, ir apsidžiaugė radusi tikrą, lygiai taip pat skaisčiai liepsnojančią ugnį, kaip ir ta, kuri liko už nugaros.

„Čia man bus šilta, kaip ir aname kambaryje, – pagalvojo Alisa, – netgi dar šilčiau, nes niekas nevarys nuo ugnies. Tai bus juoko, kai namiškiai pamatys mane veidrodyje, bet negalės pasiekti!“

Paskui ėmė dairytis ir pastebėjo, kad viskas, ką buvo regėjusi žvelgdama iš senojo kambario, atrodo gan paprasta ir neįdomu, bet visa kita skiriasi kaip diena nuo nakties. Tarkim, paveikslai ant sienų šalia židinio atrodė gyvi, o pats laikrodis ant židinio atbrailos (žinote, veidrodyje matoma tik jo užpakalinė dalis) įgavo seneliuko veidą ir jai išsišiepė.

– Negaliu patikėti! – šūktelėjo Alisa.

– Negali? – užjaučiamai paklausė Valdovė. – Pamėgink dar kartą: giliai įkvėpk ir užsimerk.

Alisa nusijuokė.

– Neverta nė mėginti, – tarė ji. – Neįmanomais dalykais negalima patikėti.

– Matyt, neturi daug patirties, – pareiškė Valdovė. – Kai buvau tavo metų, kasdien po pusvalandį pratindavausi. Ir ką gi, kartais iki pusryčių būdavau patikėjusi net kokiais šešiais neįmanomais dalykais.

Ar bandėte patikėti tuo, kas neįmanoma? Alisa, perlipusi į kitą veidrodžio pusę, atsidūrė neįtikėtinoje Veidrodžio karalystėje, kur viskas kitaip. Čia visi dalyvauja didžiulėje šachmatų partijoje, pyragą reikia pirma išdalyti ir tik paskui supjaustyti, keliai veda ne ten, kur norėtum nueiti, kalba gėlės, prekės parduotuvėje juda, kad jų nepasiektum, o kartais tenka pasiutusiai greitai bėgti vien tam, kad liktum toje pačioje vietoje!

Prisijunkite prie nuotykių ir pamatysite, ar Alisai, pradėjusiai žaisti milžiniškoje šachmatų lentoje, pavyks iš Pėstininko tapti Valdove!

Skaitykite ir kitą
Alisos nuotyki!

www.niekorimto.lt

Akcijos ir ypatingi pasiūlymai

Tik internetu

ISBN 978-609-441-360-5

9 786094 413605